WYDZIAŁ PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

APLIKACJA DO ORGANIZACJI IMPREZ OKOLICZNOŚCIOWYCH

JAROSŁAW MIREK

Praca inżynierska napisana pod kierunkiem dr. inż. Marcina Zawady

Spis treści

1	Ana	liza pro	blemu																4
2	Projekt systemu														7				
	2.1		nia																7
	2.2	Archit	ektura syst	temu															7
	2.3		cja mobilr																
	2.4	Aplika	cja interne	etowa															11
	2.5	Projek	t serwera																12
	2.6	Projek	t bazy dan	ych															14
	2.7	Opis k	omunikacj	ji															16
	2.8	Opis a	lgorytmu g	generowa	ania lo	osow	ego	, un	ika	lne	go	ko	du					 •	17
3	Imp	Implementacja sytemu														18			
	3.1	Opis to	chnologii																18
		3.1.1	Aplikacj	a mobiln	a														18
		3.1.2	Aplikacj	a interne	towa														18
		3.1.3	Serwer a	plikacji															18
	3.2	3.2 Szczegóły implementacyjne											 •	18					
4	Inst	alacja i	wdrożeni	e system	ıu														19
Do	odatel	k A O	ois płyty																22
Do	odatel	k B Pe	my schem	at bazy	dany	ch													23

Wstęp

Analizując kwestię planowania działań jednostki można dojść do wniosku, że społeczeństwo bardzo sprawnie radzi sobie z planowaniem krótko- oraz długoterminowym. Nie jest dla nas problemem, aby określić co będziemy robić w nadchodzącym tygodniu lub, że w przeciągu pięciu lat skończymy studia i rozpoczniemy pierwszą pracę. Kłopoty pojawiają się jednak podczas planowania w średnim terminie, czyli np. miesiąc, rok.

Okazuje się zatem, że w obliczu konieczności organizacji imprezy okolicznościowej (szczególnie formalnej) należy zadbać o wiele szczegółów, które razem mogą stanowić nie lada wyzwanie planistyczne. Dodatkowo dosyć często jest to wyzwanie, przed którym stajemy właśnie w średnim terminie. Stąd potrzebne jest staranne rozplanowanie składowych wydarzenia, aby skutecznie je zorganizować w tym ograniczonym czasie.

Wraz z duchem czasu kartka i długopis odchodzą do lamusa, a my chcemy mieć stały dostęp do "organizera" naszego wydarzenia. Dlatego też idealnym rozwiązaniem wydaje się być przeniesienie standardowego notesu do smartfona, w taki sposób, aby maksymalnie ułatwić kontrolę nad organizowanym wydarzeniem oraz usprawnić jego planowanie. Przegląd rynku aplikacji smartfonowych pokazuje, że systemy służące organizacji wydarzeń są nastawione na konkretny typ okoliczności np. wesele lub nieformalną imprezę. Istnieje jednak luka dla aplikacji, która:

- posłuży do organizacji różnego typu wydarzeń,
- pozwoli organizować zarówno wydarzenia o charakterze bardzo uroczystym, jak i te nieformalne,
- zintegruje wszystkich uczestników wydarzenia,
- wyręczy organizatora w części obowiązków.

W związku z powyższym, celem zrealizowanej pracy dyplomowej było zaprojektowanie oraz implementacja systemu w modelu klient-serwer dedykowanemu systemowi operacyjnemu Android. System jest w stanie wspomóc organizację imprezy okolicznościowej na kilku płaszczyznach, a wymagania funkcjonalne były następujące:

- wspieranie organizacji bardzo uroczystych wydarzeń, jak i tych nieformalnych,
- skupienie wokół wydarzenia wszystkich jego uczestników,
- możliwość deklaracji uczestników na prezenty lub rzeczy,
- skoncentrowanie ważnych elementów imprezy (kontakty, notatki, listy rzeczy do zrobienia) w aplikacji.

Jako system o zbliżonej funkcjonalności można przytoczyć serwis Facebook, wraz z oferowaną przezeń funkcjonalnością wydarzeń. Facebook'owe wydarzenia mają jednak przede wszystkim funkcjonalność informacyjną oraz służą za miejsce do wymiany myśli przez zaproszonych użytkowników. Zrealizowany projekt rozszerza jednak znacznie ten pomysł, dodając możliwość jednoznacznej deklaracji uczestników, co do kwestii, którymi się zajmą. Ponadto system oferuje funkcjonalności stricte planistyczne, dzięki którym organizator w formie "kreatora", zostanie poprowadzony przez proces pozwalający skutecznie zaplanować imprezę okolicznościową.

Niniejsza praca składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym rozdziale omawiamy dokładniej problem, oraz sposób interakcji użytkowników ze sobą, a także przypadki użycia aplikacji.

Rozdział drugi zawiera szczegółowy projekt systemu. Opiszemy w nim poszczególne komponenty składające się na całość zaimplementowanej aplikacji. Przeanalizujemy aplikację kliencką, stronę serwera, a także bazę danych i komunikację pomiędzy tymi składowymi. Zawrzemy w nim również opis algorytmu generowania unikalnego i losowego kodu, który jest kluczem dostępu gości do wydarzenia.

Rozdział trzeci uszczegółowi użyte technologie oraz pewne kwestie implementacyjne, którymi cechuje się napisany system.

Czwarty rozdział dotyczyć będzie tematu wdrożenia systemu, natomiast rozdział końcowy podsumuje otrzymane wyniki, związane z nimi możliwe kierunki rozwoju, a także wypunktuje powodzenie implementacyjne systemu.

1 Analiza problemu

W tym rozdziale zajmiemy się przede wszystkim tym, co charakteryzuje problem wykonania aplikacji mobilnej w modelu klient-serwer dla tematu naszej pracy. Zawrzemy w nim ponadto sposób podziału ról pomiędzy użytkownikami oraz zmianą struktury aplikacji w zależności od typu organizowanego wydarzenia.

Dla ustalenia uwagi rozdział ten rozpoczniemy od zagadnienia, z którego wyrósł pomysł stworzenia opisywanego w pracy systemu:

Zwyczajowo para, która planuje zawrzeć związek małżeński organizuje przyjęcie weselne. Jednym z nierozerwalnych elementów takiego wydarzenia są prezenty. Niekiedy młoda para tworzy listę prezentów, które chciałaby otrzymać od gości, a listę taką najczęściej dzierży świadek i to on nadzoruje całe przedsięwzięcie oraz deklaracje gości dotyczące kupna danego przedmiotu. Nie jest to jednak zbyt wygodna forma, ponieważ goście nie zawsze mają możliwość dokładnego przeanalizowania listy, a nadzorca listy musi poświęcić swój czas dużej ilości gości. Ponadto mogą pojawić się niedogodności komunikacyjne, które zaowocują duplikatem prezentu. Wady można jeszcze mnożyć. Dlaczego więc nie pomyśleć o liście prezentów w interaktywnej, cyfrowej formie? Wystarczy dodatkowa karteczka dołączona do zaproszenia, wraz z kodem oraz instrukcją dotyczącą jego użycia.

Przyjęcie weselne to jednak nie tylko prezenty, ale także mnóstwo obowiązków organizacyjnych, setki telefonów i formalności. Jeśli jednak głębiej się zastanowimy te same problemy dotyczą organizacji bankietu, urodzin czy nawet nieformalnej uroczystości, które jest współorganizowane przez wszystkich uczestników.

Stąd też jeśli nasza aplikacja ma tym problemom zaradzić, to musimy rozważyć kilka istotnych zagadnień:

1. Użytkownicy i ich role:

Przede wszystkim musimy podzielić użytkowników na organizatorów i uczestników. Organizator to użytkownik, który decyduje czy wydarzenie ma charakter oficjalny, czy też nie, ustala listę gości, definiuje listę prezentów (lub, w przypadku nieformalnej, współorganizowanej imprezy, przedmioty/dania/napoje, które sa potrzebne), a także powinien móc zdefiniować listę spraw, które należy dopełnić czy też posiadać prosty skorowidz, umożliwiający kontakt z firmami zajmującymi się salą, cateringiem czy orkiestrą. Powinien on także posiadać funkcjonalności uczestnika.

Uczestnik jest natomiast użytkownikiem, który może wskutek zalogowania kodem wydarzenia przejrzeć jego szczegóły, tj. gdzie i kiedy się odbędzie czy też listę gości.

Dodatkowo uczestnik może w formie systemu komentarzy toczyć dyskusję dotyczącą wydarzenia, a także zadeklarować chęć zakupu prezentu z listy.

2. Tajność wydarzenia

Wydarzenie powinno być przedmiotem zainteresowania uczestniczących w nim gości. Wszelkie szczegóły nie powinny być dostępne każdemu użytkownikowi aplikacji, a jedynie osobom, które organizator mianował uczestnikami. Rozwiązaniem, które zostało wymyślone na potrzeby aplikacji jest losowy, unikalny kod, który pozwoli zalogować się do wydarzenia. Organizator, tworząc uroczystość w systemie otrzyma stosowny ciąg alfanumeryczny, które może później przekazać zainteresowanym.

3. Weryfikacja użytkowników

System kodu logującego tworzy możliwość, że użytkownik wpisując losowo ciąg cyfr i znaków alfabetu zaloguje się do jakiegoś wydarzenia, którego uczestnikiem być nie powinien. Stąd też należy zadbać o weryfikację użytkowników. Z pomocą przychodzi konto w portalu Facebook. W tej chwili bardzo dużo osób posiada takie konto, dzięki czemu można bardzo łatwo zweryfikować kim jest zalogowany w aplikacji użytkownik. Oprócz tego uniemożliwia to wtargnięcie w kompetencje organizatora.

4. Stworzenie części serwerowej

System, który w założeniach ma integrować użytkowników o różnych rolach musi posiadać zdalny komponent, który będzie przechowywał wpisywane do systemu informacje oraz odpowiednio je propagował pomiędzy nimi. Serwer powinien zatem być zintegrowany z bazą danych oraz umożliwiać prostą komunikację ze smartfonem.

Ważnym elementem systemu z podziałem ról jest również taki projekt aplikacji, który pozwoli na dynamiczną zmianę funkcjonalności w zależności od typu użytkownika. Uczestnik nie powinien być w stanie dodawać prezentów do listy, a od organizatora nie oczekuje się możliwości deklaracji na prezent, który sam ma otrzymać. Stąd też w naszym systemie należało stworzyć aplikację, która połączy widoki dla obu ról, oraz serwer, który odpowiednio roześle dane.

Przechodząc do analizy komunikacji pomiędzy aplikacją mobilną, a serwerem należało zastanowić się w jaki sposób przesyłać dane. Dodatkowo należało zaprojektować integrację serwera z bazą danych tak, aby te trzy komponenty niezawodnie współpracowały, reagowały na nietypowe zdarzenia i były bezpieczne.

Ostatecznym elementem, który w decydujący sposób wpłynąłby na sukces komercyjny systemu jest interfejs użytkownika aplikacji klienckiej. Funkcjonalna aplikacja wymaga,

aby jego interfejs nie wymagał przedzierania się przez gąszcz ekranów, a jego składowe powinny mieć intuicyjny charakter, ew. wsparty elementem pomocy, jaką można uzyskać w odpowiednim miejscu.

2 Projekt systemu

W tej części pracy zajmiemy się szczegółowym opisem komponentów odpowiadających za całość systemu. Opiszemy w jaki sposób komponenty te współpracują ze sobą, a także poruszymy kwestie związane z komunikacją i algorytmami wymaganymi do sprawnego funkcjonowania systemu.

2.1 Założenia

W założeniach system składa się z czterech komponentów: strony internetowej, aplikacji mobilnej oraz serwera zintegrowanego z bazą danych.

- Strona internetowa powinna oferować możliwość integracji posiadanego przez użytkownika konta Facebook z aplikacją kliencką. Po zintegrowaniu konta można rozpocząć użytkowanie aplikacji mobilnej. Powinna także zawierać te same funkcjonalności co aplikacja mobilna.
- Aplikacja mobilna to element, który pozwoli na pobieranie i przesyłanie danych użytkowników do serwera. Pozwoli również edytować, przetwarzać i umieszczać dane na ekranie urządzenia.
- Serwer to serce aplikacji. Najważniejszy element systemu, który powinien identyfikować użytkowników, dbać o prawidłową propagację danych, jak również sprawnie współpracować ze zintegrowaną bazą danych.
- Baza danych, to komponent, w którym przechowywane są wszystkie informacje użytkowników. Ponadto zawiera ona informacje związane z systemem logowania użytkowników do systemu.

2.2 Architektura systemu

System jest oparty o tzw. model "klient-serwer". Oznacza to, że istnieje centralne miejsce w systemie (serwer), które operuje na wszystkich danych, przetwarza je, zapamiętuje, a także w odpowiednim formacie rozsyła do klientów. W takim modelu element klienta służy przede wszystkim do komponowania zapytań do serwera i wyświetlania zwracanych danych.

W naszym projekcie za komponent kliencki rozumiemy aplikację mobilną oraz stronę internetową. Są to elementy o zbliżonej funkcjonalności. Serwer ma natomiast obsługiwać zapytania dla obu tych technologii. Ponadto serwer ma działać zdalnie ze z góry określonymi funkcjonalnościami, jakie oferuje system. Nasz projekt jest generalnie oparty o

tworzenie wydarzeń, które skupiają konkretne grupy użytkowników. Wobec tego chcemy, aby serwer był wspólny dla różnych wydarzeń i aby jego utrzymanie i administracja leżała w gestii usługodawcy systemu. Jak już wspomnieliśmy wcześniej baza danych zawiera wszystkie informacje z systemu, toteż zakłada się, że będzie ona silnie zintegrowana z serwerem. Chcemy, aby użytkownik, który ma styczność z aplikacją kliencką mógł jej skutecznie używać bez potrzeby znajomości architektury systemu, czy też sposobu komunikacji.

2.3 Aplikacja mobilna

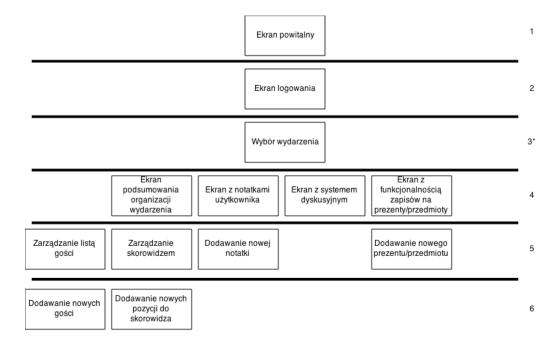
W tej, jak i kilku kolejnych części dokumentu opiszemy to, jak na etapie projektu powinny wyglądać funkcjonalności poszczególnych elementów systemu. Rozpoczniemy od aplikacji mobilnej.

Jak już wspomnieliśmy wcześniej aplikacja mobilna dedykowana jest systemowi operacyjnemu Android. Stąd też kluczowym słowem będzie tzw. Aktywność (Activity). Szerzej o technicznych aspektach systemu Android wspomnimy w rozdziale dedykowanym opisom technologii. Na tym etapie o Aktywności należy myśleć jako o pojedynczym widoku w aplikacji smartfonowej, który posiada pewne funkcjonalności pozwalające użytkownikowi na interakcje z aplikacją.

Jednym z kluczowych celów opisywanego systemu było to, żeby aplikacja mobilna miała przyjazny interfejs użytkownika. Stąd też projektując systemu chcielibyśmy, aby miał on "płytki" charakter. Mamy tu na myśli, że nie trzeba przejść wielu Aktywności, aby dojść do najbardziej zagnieżdżonej funkcjonalności aplikacji.

Można to przeanalizować bardziej szczegółowo, spoglądając na Rysunek 1. Aplikacja ma sześć poziomów zagnieżdżenia. Oznacza to, że należy dokonać co najwyżej 5 dotknięć ekranu (włącznie z uruchomieniem) i co najwyżej trzech przesunięć palcem po ekranie, aby dojść do dowolnej funkcjonalności. Poziom nr 3 oznaczyliśmy gwiazdką, ponieważ zależy ona od aktora. W przypadku gdy użytkownik jest organizatorem, to być może organizuje kilka wydarzeń jednocześnie, stąd należało przewidzieć wybór, administracji którego chce się aktualnie podjąć. Dla gościa poziom ten nie jest wymagany, ponieważ wydarzenia są jednoznacznie identyfikowane kodem dostępu. Wobec czego podając otrzymany od organizatora ciąg alfanumeryczny system sam dołączy gościa do odpowiedniego wydarzenia. Dodatkowo czynności, które polegają na dodawaniu informacji do systemu, nie będą udostępniane gościom. Jedynym wyjątkiem jest tutaj możliwość deklaracji zakupu prezentu lub przedmiotu na nadchodzące wydarzenie. Względnie toczenie dyskusji na ekranie z systemem temu poświęconym.

Wszystko to czyni, że aplikacja ma prosty interfejs, który skupia się wokół poziomu nr 4. W tym miejscu mamy bowiem cztery najważniejsze funkcje w aplikacji, współistnieją-

Rysunek 1: Diagram przedstawiający poziomy funkcjonalności w aplikacji mobilnej

ce obok siebie, dzięki możliwościom jakie niesie system Android. Oferuje on rozwiązanie w postaci tzw. zakładek, czyli jednej aktywności, która łączy w sobie kilka widoków (tzw. fragmentów), przy czym nawigacja polega na przesuwaniu palcem po ekranie odpowiednio w lewą lub prawą stronę. To właśnie ten pomysł jest sednem w kwestii projektu "płytkiej" nawigacji po aplikacji.

Będąc przy Rysunku 1 możemy od razu przeanalizować aplikację pod kątem projektowanych funkcjonalności:

• Poziom 1.

Ekran powitalny.
 Jest to ekran, który widzimy tuż po uruchomieniu aplikacji. To widok, który przedstawia logo i nazwę aplikacji, pozostaje na ekranie przez kilka sekund, po czym samoczynnie znika na rzecz kolejnego poziomu w aplikacji.

• Poziom 2.

Ekran logowania.
 W tym miejscu użytkownik ma szansę rozpocząć interakcję z oprogramowa-

niem. W tej aktywności użytkownik może zalogować się do aplikacji swoim kontem Facebook. Po uwierzytelnieniu odblokowane zostaną przyciski pozwalające na dokonanie wyboru czy użytkownik chce utworzyć swoje wydarzenie, czy też planuje zalogować się do już istniejącego, którego kod dostępu posiada.

• Poziom 3*.

- Wybór wydarzenia.

Jak już opisaliśmy wcześniej jest to wyłącznie funkcjonalność organizatora, który może administrować więcej niż jedno wydarzenie jednocześnie. Z tego względu powinien móc zdecydować, którym zająć się w danym momencie. W przypadku, gdy organizator chce utworzyć nowe wydarzenie, ma szansę również zrobić to z tego poziomu aplikacji, podając kilka podstawowych informacji, takich jak: nazwa, miejsce, data czy krótki opis.

• Poziom 4.

- Ekran podsumowania organizacji wydarzenia.
  Jest to element aplikacji, który zawiera podstawowe informacje o wydarzeniu: nazwa, data, miejsce, krótki opis. Dodatkowo pozwala przejść do niższych poziomów interfejsu, związanych z listą gości oraz skorowidzem organizatora.
- Ekran z notatkami użytkownika.
  Organizacja wydarzenia (szczególnie oficjalnej) wymaga zadbania o wiele szczegółów. Aplikacja zaoferuje więc funkcjonalność notatek, wraz z tzw. elementem zatwierdzania już wykonanych zadań. Ma to być swoisty notes, do którego dostęp ma jedynie organizator.
- Ekran z systemem dyskusyjnym.
  W tym miejscu mamy komponent pozwalający na wymianę myśli uczestników wydarzenia. W założeniach ma to być uproszczone forum, przypominające Facebook'owy system komentarzy.
- Ekran z funkcjonalnością zapisów na prezenty/przedmioty. W przypadku oficjalnych imprez takich jak wesele, organizator może życzyć sobie ustalenia listy prezentów, które chciałby otrzymać od uczestników. Wobec tego w tym miejscu może on obserwować jak przebiegają zapisy gości na zadeklarowane przez niego przedmioty. W ramach imprezy nieformalnej często jest ona współorganizowana przez gości. Wymaga to wielu przygotowań i obowiązków, które dobrze byłoby rozdzielić pomiędzy nich. Dlatego też jest to idealne miejsce dla tego typu wymagań. Warto również podkreślić,

że funkcjonalność dodawania pozycji dla powyższej funkcjonalności, leży w uprawnieniach organizatora i została przewidziana dla poziomu 5.

• Poziom 5.

- Zarządzanie listą gości.

W tym miejscu można przejrzeć listę gości, którą organizator przewidział w ramach wydarzenia. Funkcjonalność ta pozwoli w łatwy sposób skontaktować się z danym gościem (e-mail, numer telefonu).

- Zarządzanie skorowidzem.

Przy organizacji wydarzenia często zaangażowane są w to zewnętrzne firmy, zajmujące się specjalistyczną branżą. Ta funkcjonalność pozwoli na szybki kontakt.

- Dodawanie nowej notatki.

Notatki to funkcjonalność przewidziana wyłącznie dla organizatora. Powinien on móc dodawać nowe notatki, wraz z kolejnymi etapami organizacji. Aby ułatwić nieco wprowadzanie danych funkcjonalność ta znajduje się w kolejnym poziomie i posiadać będzie swoją aktywność.

Dodawanie nowego prezentu/przedmiotu.
 Prezenty wymagają podania szczegółów dotyczących zakupu - link do sklepu internetowego, nazwa, opis, zakres cenowy. Stąd dodawanie nowego przedmiotu zostało zniesione do niższego poziomu, aby poprawić ergonomię funkcjonalności.

• Poziom 6.

Dodawanie nowych gości.
 Jest to funkcjonalność pozwalająca na dodanie gościa do listy wraz ze szczegółami kontaktowymi, tj. adresem e-mail oraz numerem telefonu (opcjonalnie).

Dodawanie nowych pozycji do skorowidza.
 Podobnie jak w przypadku gości, skorowidz powinien oferować szczegóły kontaktowe, które należy wprowadzić w oddzielnym ekranie aplikacji.

2.4 Aplikacja internetowa

W tym podrozdziale przejdziemy do kolejnego komponentu systemu, jakim jest serwis internetowy. W założeniach aplikacja internetowa powinna posiadać te same funkcjonalności, co aplikacja mobilna, stąd poświęcimy tu tylko niewielki fragment, w których ujmiemy główne wytyczne tego elementu.

Smartfony są bardzo wygodnymi urządzeniami wyświetlającymi informacje. Niemniej jednak ich wprowadzanie za pomocą klawiatury systemu Android może już być dosyć kłopotliwe, nawet jeśli myślimy o urządzeniach posiadających dużą przekątną ekranu (np. tablet). Jest to szczególnie dotkliwym problemem, jeśli rozważymy konieczność dodania kilkudziesięciu osób do listy gości, wraz z numerami telefonów oraz adresami e-mail. Dlatego też strona internetowa powinna być tym elementem systemu, który pozwoli ułatwić użytkownikowi wprowadzania danych do systemu z poziomu komputera osobistego, ale także wygodne ich przeglądanie. W poprzednim podrozdziale bardzo szczegółowo potraktowaliśmy opis funkcjonalności aplikacji mobilnej. W przypadku aplikacji internetowej chcemy wykonać wierną kopię wraz z opisywanym założeniem "płytkości" nawigacji, w celu zapewnienia ergonomii systemu.

Należy również podkreślić, że w przypadku strony internetowej uwierzytelnianie będzie odbywać się także za pomocą konta Facebook, które użytkownik już musi posiadać, aby zacząć korzystać z aplikacji.

Na koniec chcemy również przypomnieć, że aplikacja internetowa powinna być obsługiwana przez ten sam serwer, co aplikacja mobilna. Zapewni to synchronizację przepływu danych pomiędzy klientami, korzystającymi z różnych platform, jak również oszczędności finansowe w chwili gdybyśmy rozpoczęli rozważania nad komercyjnym wdrożeniem systemu.

2.5 Projekt serwera

W tej części pracy omówimy to, w jaki sposób powinien działać projektowany w systemie serwer, jak będzie rozgraniczał komunikację pomiędzy aplikacją mobilną, a internetową, a także w jaki sposób zostanie on zintegrowany z bazą danych.

Chociaż wspominaliśmy w podrozdziale dotyczącym założeń projektowanego systemu, że serwer to najważniejsza część aplikacji, to jest to wbrew pozorom dość prosty komponent. Cykl działania serwera powinien wyglądać w następujący sposób:

- 1. Serwer otrzymuje zapytanie od klienta,
- 2. Serwer sprawdza, czy klient jest uwierzytelniony,
- 3. Jeśli nie, to odsyła informację o niepowodzeniu i koniec,
- 4. Jeśli tak, to:

[W przypadku zapytania o informacje z bazy danych] serwer wykonuje zapytanie do bazy danych pod kątem informacji, o które pyta klient,

[W przypadku wprowadzania nowych informacji do bazy danych] serwer parsuje dane od klienta i dodaje odpowiednią krotkę do bazy danych,

- Serwer przetwarza dane, aby opakować je w ustalony dla komunikacji sposób (w naszym przypadku będzie to format JSON, o czym mowa w odpowiednim podrozdziale),
- 6. Serwer odsyła dane klientowi i koniec.

Jak widać chodzi nam przede wszystkim o to, aby serwer działał w prosty sposób. Ponadto mamy następujące wymagania odnośnie serwera:

- bezpieczeństwo,
- niezawodność,
- możliwość współpracy z zewnętrznym kontem (u nas Facebook),
- szybkość działania,
- możliwość rozwijania systemu.

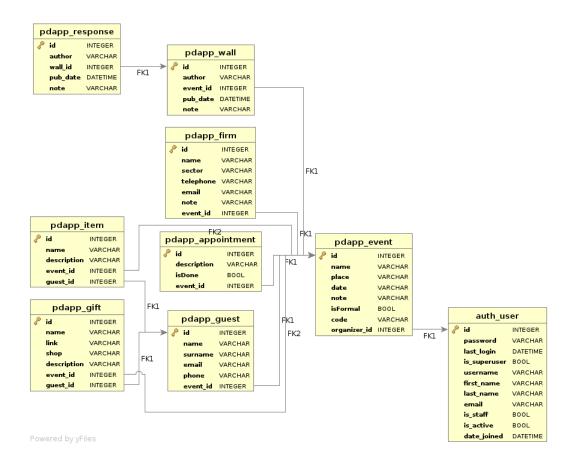
W związku z tym w projektowanym systemie zdecydowaliśmy się wykorzystać istniejące rozwiązanie jakim jest wysokopoziomowy framework przeznaczony do tworzenia aplikacji internetowych napisanym w Pythonie, czyli Django. Szerzej narzędzie to opiszemy w odpowiednim rozdziale. Niemniej na tym etapie należy wspomnieć, że Django opiera się na wzorcu projektowym podobnym do Model-View-Controller, dzięki czemu charakteryzuje się bardzo modułowym sposobem tworzenia aplikacji. W momencie kiedy mamy już model (czyli tak naprawdę tabelę bazy danych), wystarczy napisać odpowiedni widok, który jest pewnego rodzaju funkcją uruchamianą po nadejściu zapytania od klienta. Funkcja ta wyciąga zadane informacje z bazy danych, następnie opakowuje do uzgodnionego formatu i odsyła klientowi. Dzięki temu chcąc nadać systemowi nową funkcjonalność nie ma konieczności ingerowania w już istniejące. Poza tym Django, jako narzędzie cały czas rozwijane cechuje się wysoką wydajnością, bezpieczeństwem, a także wygodą użytkowania. Django generuje automatycznie panel administratorski, wspiera różnego rodzaju wtyczki, dzięki czemu można do aplikacji logować się kontem społecznościowym, jak również oferuje serwer deweloperski do testowania aplikacji.

Nasz serwer działa w taki sposób, że każda funkcja (widok) jest niejako zduplikowana. Wynika to z konieczności obsłużenia dwóch rodzajów klientów: smartfona oraz przeglądarki internetowej. W przypadku tego pierwszego chcemy móc wygodnie parsować dane, co wiąże się z koniecznością przesyłania ich w odpowiednim formacie. Zdecydowaliśmy

się na JSON, z którym Android radzi sobie bardzo dobrze. W kwestii przeglądarki internetowej dane chcemy od razu wyświetlać w docelowym otoczeniu czyli szablonie strony internetowej.

Ważna jest też integracja z bazą danych. Domyślnie Django (w zintegrowany sposób) wspiera system SQLite, który jest dużo wydajniejszy przy obsłudze jednego użytkownika od np. MySQL, czy PostreSQL. Skrypty tworzące bazę danych leżą po stronie mechanizmów framework'u, oraz unikamy konieczności pisania zapytań do bazy danych, którymi ten również się zajmuje.

2.6 Projekt bazy danych

Rysunek 2: Diagram przedstawiający schemat bazy danych serwera

W tym podrozdziale zajmiemy się dokładniejszym omówieniem bazy danych, w ujęciu funkcjonalności systemu oraz potrzeby silnej jej integracji z serwerem, o czym wspominaliśmy w poprzednich częściach pracy. Z tego też względu, dla ustalenia uwagi, rozpoczęliśmy od Rysunku 2, do którego będziemy się odwoływać.

Zaprojektowane przez nas w bazie danych tabele dotyczą:

- 1. Wydarzenia (pdapp event)
- 2. Gości (pdapp_guest)
- 3. Kontaktu ze skorowidza (**pdapp_firm**)
- 4. Tablicy dyskusyjnej (**pdapp_wall**)
- 5. Odpowiedzi w wątku tablicy dyskusyjnej (**pdapp_response**)
- 6. Spraw do załatwienia (pdapp_appointment)
- 7. Prezentu (**pdapp_gift**)
- 8. Przedmiotu (**pdapp_item**)

Oprócz powyższych mamy jeszcze tabelę **auth_user**. Jest to tabela generowana przez mechanizm uwierzytelniania użytkowników przez serwer. Jednak umieściliśmy ją na Rysunku 2, dla pełniejszego zrozumienia kompozycji bazy danych. Ponadto w Dodatku B zaprezentowano cały schemat bazy danych jakim posługuje się serwer. Tabele te są wynikiem wbudowanego w serwer Django mechanizmu uwierzytelniania i autoryzacji, a także obsługi logowania za pomocą kont społecznościowych przez wtyczkę Allauth.

Omówimy teraz pokrótce wypunktowane tabele:

- Ad 1. Wydarzenia to centralna tabela bazy danych. Konkretna krotka należy do organizatora. Posiada pola opisujące nazwę, datę, miejsce, oraz krótki opis.
- Ad 2. Goście przynależą do danego wydarzenia. Jest to jednak lista kontaktowa organizatora, w której wyróżniamy między innymi numer telefonu oraz e-mail.
- Ad 3. Kontakty w założeniach mają opisywać dane firm obsługujących wydarzenie.
- Ad 4. Tablica dyskusyjna to tzw. wpisy główne. Przyrównując do forum, powiedzielibyśmy, że to wątki.
- Ad 5. Celem tej tabeli jest przypisanie odpowiedzi w dyskusji do watków.

- Ad 6. Sprawy do załatwienia opisują wspomniane w podrozdziale o funkcjonalnościach aplikacji mobilnej notatki organizatora.
- Ad 7. Rekordy systemu zapisów na prezenty (wydarzenie formalne).
- Ad 8. Rekordy systemu zapisów na przedmioty (wydarzenie nieformalne).

Całość pozwala obsłużyć wszystkie zaprojektowane dla aplikacji klienckich funkcjonalności. Dodatkowo baza danych zachowuje przy takiej budowie prostotę oraz możliwość dalszej rozbudowy w przypadku dodawania do systemu nowych funkcjonalności.

2.7 Opis komunikacji

Aby połączyć ze sobą wszystkie komponenty systemu należało zaprojektować ustalony sposób porozumiewania, aby dane mogły sprawnie przepływać. Dlatego też opiszemy w jaki sposób aplikacje klienckie pytają serwer o dane, oraz jak ten odpowiada na żądania.

W przypadku aplikacji mobilnej komunikacja z serwerem odbywa się poprzez tekstowy format JSON. Wynika to z faktu, że jest to format, który zajmuje mało miejsca w porównaniu z innymi rozwiązaniami. Jest to także proste i czytelne rozwiązanie, bowiem obiekt JSON to zbiór elementów typu klucz-wartość.

Przykład obiektu typu JSON

{"name": "Jarek", "surname": "Mirek", "phone": "505404303"}

Co istotne nasza aplikacja kliencka ma charakter online, wobec czego wszystkie informacje są na bieżąco pobierane przez sieć internetową, stąd chcieliśmy aby sumarycznie zminimalizować ich ilość. W takiej sytuacji JSON był odpowiednim rozwiązaniem, szczególnie w konfrontacji np. z formatem XML.

Przejdźmy teraz do aplikacji internetowej, w której komunikacja jest kwestią bardzo przyjemną. Jak już wspominaliśmy Django używa wzorca projektowego Model-View-Template. Ten ostatni człon stanowi o miejscu wyświetlania danych serwera. Template to nic innego jak strona internetowa napisana w języku HTML, jednak Django oferuje nam wpisywanie w kodzie słów kluczowych (specjalnie dla niego przewidzianych), wyświetlających dane z bazy danych, które to później tłumaczy na standardowy język HTML. To kolejna zaleta stosowanego rozwiązania, ponieważ pozwala stworzyć dynamiczny serwis internetowy przy oszczędności nakładów pracy i dba za nas o komunikację, gdyż jest to cześć serwera.

2 PROJEKT SYSTEMU 17

2.8 Opis algorytmu generowania losowego, unikalnego kodu

Algorytm generowania losowego, unikalnego kodu i jak to sie dzieje w aplikacji, python, skrypt, wysyłka, zapisanie w bazie

3 Implementacja sytemu

- 3.1 Opis technologii
- 3.1.1 Aplikacja mobilna
- 3.1.2 Aplikacja internetowa
- 3.1.3 Serwer aplikacji
- 3.2 Szczegóły implementacyjne

4 Instalacja i wdrożenie systemu

Podsumowanie

LITERATURA 21

Literatura

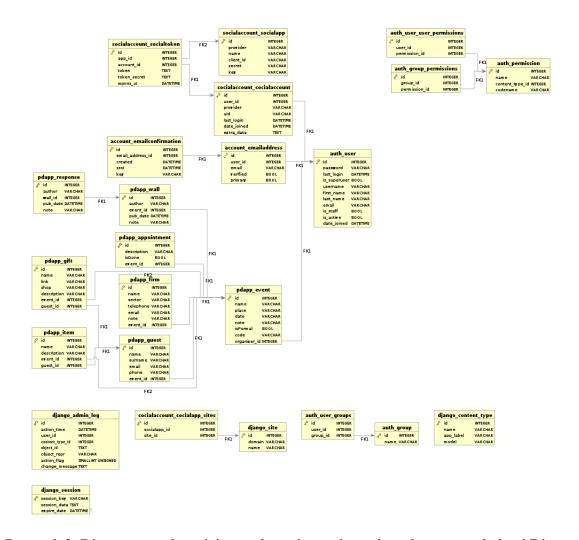
[1] J. KATZ, Y. LINDELL Introduction to modern cryptography. *CRC PRESS* (2007), 151-168

- [2] P. MALIŃSKI Django. Ćwiczenia praktyczne. Helion (2009)
- [3] C. S. HORSTMANN, G. CORNELL Java. Podstawy. Helion (2014)
- [4] A. HOLOVATY, J. KAPLAN-MOSS, AND CONTRIBUTORS The Django Book. www.djangobook.com
- [5] Android Developers www.developer.android.com

Dodatki

A Opis płyty

B Pełny schemat bazy danych

Rysunek 3: Diagram przedstawiający pełny schemat bazy danych, wraz z tabelami Django oraz wtyczki Allauth